

ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల - బేగంపేట - (స్వయంప్రతిపత్తి)
హైదరాబాద్ - 500016

(ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం అనుబంధం)

Re -accredited with ' B' Grade by NAAC (2020 - 2021)

తెలుగు శాఖ

క్రమ సంఖ్య	విషయసూచిక	పుట సంఖ్య
1)	సమావేశ ఉద్దేశ్యం	1
2)	పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘ సభ్యులు	2
3)	పాఠ్యాంశాలు	3-6
4)	సర్టిఫికేట్ కోర్సు	7
5)	పరీక్షకుల వివరాలు	8
6)	ఇంటర్నల్ పరీక్ష ప్రణాళిక	9
7)	మాదిరి ప్రశ్నపత్రాలు	10-13

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘ సభ్యులు

ఈ క్రింది సభ్యులు పాఠ్య ప్రణాళిక సమావేశంలో పాల్గొన్నారు

1. డా.ఎన్.మృదుల

సహాయచార్యులు, ప్ర.డి.క.(మహిళలు) బేగంపేట, హైదరాబాద్.

2. ఆచార్య కాశీం గారు

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు, తెలుగు శాఖ, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం - హైదరాబాద్.

3. ఆచార్య వై.ఆర్.శ్యామల గారు

తెలుగు శాఖ, పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

4. ఆచార్య ఎండ్లూరి సుధాకర్ గారు

తెలుగు శాఖ, కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

5. డా.ఎ.సునీత

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, ప్ర.డి.క.(మహిళలు) బేగంపేట, హైదరాబాద్.

6. డా.ఎం.పద్మకుమారి

అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, తెలుగు శాఖ, ప్ర.డి.క.(మహిళలు) బేగంపేట, హైదరాబాద్.

7. డా.బి.భీమమ్మ

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, తెలుగు శాఖ, బేగంపేట, హైదరాబాద్.

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

విషయనిపుణులు

Prof. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
S. Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004.

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAO
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

వ్యవహార

సునీత

పద్మకుమారి

భీమమ్మ

మొదటి సెమిస్టర్ సిలబస్

యూనిట్ 1. ప్రాచీన కవిత్వం

1. శకుంతలోపాఖ్యానం -- నన్నయ
2. గొడగూచి కథ -- పాల్కురికి సోమనాథుడు

యూనిట్ 2. ఆధునిక కవిత్వం

1. కాసులు-గురజాడ అప్పారావు
2. రాజు - కవి -- గుణ్ణం జాషువా
3. జయభేరి-శ్రీశ్రీ

యూనిట్ 3.

మిత్రలాభం ప్రారంభం, లఘుపతనకము హిరణ్యకుని యొద్దకేగుట, పులికంకణము-బాటసారి, పావురములన్నియు వలలో దగులు కొనుట, హిరణ్యకుడు పావురములను విడిపించుట, లఘుపతనకము హిరణ్యకుని సఖ్యము గోరి వచ్చుట, మృగకాకముల కథ, జరధవము కథ, జింక-నక్క మోసము. (9 పేజీలు)

యూనిట్ 4.

వ్యాకరణం -- భాషాభాగాలు, పర్యాయపదాలు, నానార్థాలు, సంధులు, సమాసాలు, తెలుగు వాక్యం.

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

విషయనిపుణులు

Dr. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004.

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAO
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

వ్యవహార

సమీక్ష

పరిశీలన

భవము

రెండవ సెమిస్టర్ సిలబస్

యూనిట్ 1. కవిత్యం

1. గజేంద్ర మోక్షం -- పోతన
2. సుభాషితములు -- ఏనుగు లక్ష్మణ కవి
3. జన్మభూమి -- రాయప్రోలు సుబ్బారావు
4. అంతర్నాదము -- దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు
5. ప్రపంచ పదులు -- డా.సి.నారాయణ రెడ్డి

యూనిట్ 2.

1. ఎంకన్న -- ఆచార్య పాకాల యశోదా రెడ్డి
2. మామిడి పండు -- సురవరం ప్రతాపరెడ్డి

యూనిట్ 3.

మిత్రభేదం ప్రారంభం, వర్ణమానుడు వ్యాపారార్థమేగుట, పింగళకుడు, కరటక దమనకులు, కోతి - చేవదూలము, కుక్క - గాడిద, ఉత్తమాధమ జీవితము, పండిత పామరుల భేదము, రాజసేవ, సేవావిధములు. (11 పేజీలు)

యూనిట్ 4.

ధందస్సు -- ఉత్పలమాల, చంపకమాల, శార్దూలము, మత్తేభము, ఆటవెలది, తేటగీతి, సీసం, ద్విపద, కందం, ఉత్సాహం, తరళం, స్రగ్గర, మహాస్రగ్గర, ముత్యాల సరాలు

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

వ్యవహార

విషయనిపుణులు

Prof. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
S. Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004

సహాయ

హాజీరీ

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR R.
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

భోమమూర్తి

మూడవ సెమిస్టర్ సిలబస్

యూనిట్ 1. కవిత్వం

1. ధర్మజుని వాక్చతుర్యం -- తిక్కన
2. గుణనిధి -- శ్రీనాథుడు
3. గురుదక్షిణ -- అంబటి లక్ష్మీ నరసింహ రాజు
4. గుడిసెలు కాలిపోతున్నై -- డా.బోయి భీమన్న

యూనిట్ 2. తెలంగాణ సాహిత్య చరిత్ర డా.సుంకిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి

1. శాతవాహన యుగం
2. చాళుక్య యుగం
3. కాకతీయ యుగం
4. పద్మ నాయక యుగం

యూనిట్ 3. అలంకారాలు

1. శబ్దాలంకారాలు - వృత్త్యనుప్రాస, ఛేకానుప్రాస, లాటానుప్రాస, అంత్యానుప్రాస, ముక్తపదగ్రస్తం, యమకం.

2. అర్థాలంకారాలు - ఉపమ, రూపక, ఉత్పేక్ష, ఉల్లేఖ, అర్థాంతరన్యాస, శ్లేష, దృష్టాంత, స్వభావోక్తి.

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

విషయనిపుణులు

Prof. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
R.S. Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAO
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

వ్యవహార

సమీక్ష

పబ్లికేషన్

భీమమ్మ

నాలుగవ సెమిస్టర్ సిలబస్

యూనిట్ 1. కవిత్యం

1. నారదగాన మాత్సర్యం -- పింగళి సూరన
2. నారసింహ శతకం -- శేషప్ప కవి
3. నరుడనేను, నరుడనేను -- కాళోజి
4. ఆర్తగీతం -- దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్

యూనిట్ 2. వచన విభాగం

1. సి.వి.బ్రౌన్ సాహిత్య సేవ -- జానమద్ది హనుమచ్ఛాస్త్రి
2. కొండమల్లెలు -- ఇల్లిందల సరస్వతీ దేవి

యూనిట్ 3. తెలంగాణ సాహిత్య చరిత్ర-సుంకిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి

1. కుతుబ్ షాహీల యుగం
2. అసఫ్ జాహీలు - సంస్థానాల యుగం
3. సాహిత్యం (1724-1900)
4. ఆధునిక యుగం
5. తెలంగాణ ఆధునిక సాహిత్యం

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

విషయనిపుణులు

U.R. Syamala
Dr. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
S. Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004.

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAO
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

వ్యవస్థాపక

సభ్యులు

పరిశీలకులు

భవము

సర్టిఫికేట్ కోర్సు

రచనారీతులు:

మొదటి మరియు రెండవ సెమిస్టర్లో

1. ఉపోద్ఘాతము
2. వ్యాసరచన
3. సంక్షిప్త రచన
4. విపులీకరణ

మూడు మరియు నాలుగు సెమిస్టర్లలో

1. లేఖా రచన
2. కరపత్ర రచన
3. ప్రకటన రచన
4. సృజనాత్మక రచన

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hydr

మృగల

విషయనిపుణులు

Prof. Y. REDDY SYAMALA
P.S.
500 004.

సువీర

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAO
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.
భీమమ్మి

హరికృష్ణ

ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, బేగంపేట(స్వయంప్రతిపత్తి)

పరీక్షకుల కమిటీ వివరాలు

1. ఆచార్య వారిజారాణి

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం,
హైదరాబాద్, +919704179975. Varija-rani @ yahoo . com

2. డా.ఎ.సుజాత

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, సిటీ కళాశాల, నయాపూల్,
హైదరాబాద్, +919490994558. Sujatha avadharam 1965 @ gmail . com

3. శ్రీమతి. రామలక్ష్మి

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, బి.జె.ఆర్. డిగ్రీ కళాశాల -
నారాయణగూడ, హైదరాబాద్, +919848047832. mandala . ramalakshmi02 @ gmail . com

4. డా.కోయి కోటేశ్వరరావు

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, సిటీ కళాశాల, నయాపూల్,
హైదరాబాద్, +919440480274. Koyikoti @ gmail . com

5. డా.ఎం.మంజుశ్రీ

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, తారా డిగ్రీ కళాశాల, సంగారెడ్డి,
+919959626733. darlamanjusree @ gmail . com

6. డా.జె.నీరజ

సహాయచార్యులు, తెలుగు శాఖ, సిటీ కళాశాల, హైదరాబాద్,
+919848370018. njayyaji 14 @ gmail . com

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

వ్యవస్థాపక

సభ్యులు

విషయనిపుణులు

Prof. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
P.S. Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004.

పరీక్షామూలకం

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR R
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

భీమమ్మ

ఇంటర్నల్ పరీక్ష ప్రణాళిక

40 మార్కులు

కవి పరిచయం	5
ఖాళీలు పూరించుట	5
జతపరచటం	5
నవల/చందస్సు/నాటకం/అలంకారం	5
బహుళైచ్చిక ప్రశ్నలు (20)	10
అసైన్మెంట్ (గ్రూప్ ప్రాజెక్ట్)	5
సెమినార్	5

పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

విషయనిపుణులు

Prof. Y. REDDY SYAMALA
Dept. of Lexicography
P.S. Telugu University, Nampally,
Hyderabad - 500 004.

సభ్యులు

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAO
Professor
Department of Telugu
School of Humanities
University of Hyderabad
Hyderabad-500 046.

వ్యవహార

సహాయ

ప్రధానాధికారి

భవనం

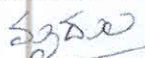
మొదటి సెమిస్టర్ మాదిరి పరీక్ష పత్రం

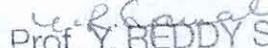
సమయం: 2.30 గంటలు

మార్కులు: 60

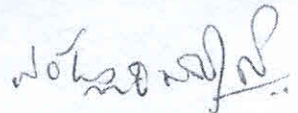
- 1) ఒక పద్యానికి సమగ్ర వ్యాఖ్య రాయండి(2) 1x10=10
- 2) శకుంతలో పాఖ్యానం ప్రబోధించే అంశాలు ఏమిటి? వివరించండి. 1x10=10
 లేదా
 గోదగూచి కథ ద్వారా పాల్కురికి సోమనాథుని రచనా శైలిని విశ్లేషించండి.
- 3) రాజు-కవి ఇద్దరి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాలను విశ్లేషించండి 1x10=10
 లేదా
 కాసులు పాఠ్య భాగం ద్వారా కవి వ్యక్తపరచిన భావాలు ఏవి?
- 4) కర్మధారయ సమాసాలను వివరించండి. 1x10=10
 లేదా
 పులి-బాటసారి కథను వివరించండి
- 5) తెలుగు వాక్యాన్ని వివరించండి. 1x10=10
 లేదా.
 మృగకాముల కథ ను విశ్లేషించండి..
- 6) రెండింటికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి. 2x2½=5
 అ) ప్రాచీన కవిత్వం
 ఆ) ప్రాచీన కవిత్వం
 ఇ) ఆధునిక కవిత్వం
 ఈ) ఆధునిక కవిత్వం
- 7) రెండింటికి సమాధానాలు రాయండి. 2x2½=5
 అ) అయిదింటికి నానార్థాలు రాయండి (8)
 ఆ) అయిదింటికి పర్యాయపదాలు సూచించండి.(8)
 ఇ) భాషాభాగాలను సోదాహరణంగా తెలపండి.
 ఈ) అయిదు పదాలను విడదీసి సంది పేరు రాయండి (8)

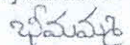

Chairman
Board of Studies In Telugu
Osmania University Hyderabad

Prof. Y. REDDY SYAMALA
 Dept. of Lexicography
 P.S. Telugu University, Nampally,
 Hyderabad - 500 004

Dr. YENDLURI SUDHAKAR RAC
 Professor
 Department of Telugu
 School of Humanities
 University of Hyderabad
 Hyderabad-500 046.

(2) Kambaramayanam : Kumbakarunan Vadhai Padalam.

Part 3 : Devotional Literature

- (1) Tiruvasagam : Neethal Vinnappam
- (2) Tiruppavai : (Full Text).

Section B

Modern Literature

Part 1 : Poetry

- (1) Bharathiar : Kannan Pattu
- (2) Bharathidasan : Kudumba Vilakku
- (3) Naa. Kamarasan : Karappu Malarkal

Prose

- (1) Mu. Varadharajanar : Aramum Arasiyalum
- (2) C. N. Annadurai : Ye! Thazhntha Tamilagame.

Part 2 : Novel, Short Story and Drama

- (1) Akilon ; Chittairappavai
- (2) Jayakanthan : Guruppeedam
- (3) Cho : Yaurkkum Vetkamillai

Part 3 : Folk Literature

- (1) Muthuppattan kathai Edited by Na. Vanamamalai, (Publication : Madurai Kamaraj University).
- (2) Malaiyaruvi, Edited by Ki. Va Jagannathan (Publication : Saraswathi Mahal, Thanjavur).

TELUGU

PAPER I

Answer must be written in Telugu

Section A : Language

1. Place of Telugu among Dravidian languages and its antiquity—Etymological History of Telugu, Tenugu and Andhra.
2. Major linguistic changes in phonological, morphological, grammatical and syntactical levels, from Proto-Dravidian to old Telugu and from old Telugu to Modern Telugu.
3. Evolution of spoken Telugu when compared to classical Telugu—Formal and functional view of Telugu language.
4. Influence of other languages and its impact on Telugu.
5. Modernization of Telugu language :
 - (a) Linguistic and literary movements and their role in modernization of Telugu.
 - (b) Role of media in modernization of Telugu (News-papers, Radio, TV etc.)
 - (c) Problems of terminology and mechanisms in coining new terms in Telugu in various

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.

discourses including scientific and technical.

6. Dialects of Telugu—Regional and social variations and problems of Standardization.
7. Syntax—Major divisions of Telugu sentences—simple, complex and compound sentences—Noun and verb predications—Processes of nominalization and relativization—Direct and indirect reporting-conversion processes.
8. Translation—Problems of translation, cultural, social and idiomatic—Methods of translation—Approaches to translation—Literary and other kinds of translation—Various uses of translation.

Section B : Literature

1. Literature in Pre-Nannaya Period—Marga and Desi poetry.
2. Nannaya Period—Historical and literary background of Andhra Mahabharata.
3. Saiva poets and their contribution—Dwipada, Sataka, Ragada, Udaharana.
4. Tikkana and his place in Telugu literature.
5. Errana and his literary works—Nachana Somana and his new approach to poetry.
6. Srinatha and Potana—Their works and contribution.
7. Bhakti poets in Telugu literature—Tallapaka Annamayya, ramadasu, tyagayya.
8. Evolution of prabandhas—Kavya and prabandha.
9. Southern school of Telugu literature-raghunatha Nayaka, chemakura vankatakavi and women poets-Literary forms like yakshagana, prose and padakavita.
10. Modern Telugu Literature and literary forms—Novel, Short Story, Drama, Playlet and poetic forms.
11. Literary Movements : Reformation, Nationalism, Neo-classicism, Romanticism and Progressive, Revolutionary movements.
12. Digambarakavulu, feminist and dalit Literature.
13. Main divisions of folk literature—Performing folk arts.

PAPER II

Answer must be written in Telugu

This paper will require first hand reading of the prescribed texts and will be designed to test the candidate's critical ability, which will be in relation to the following approaches :—

- (i) Aesthetic approach—Rassa, Dhawani, Vakroti and Auchitya—Formal and Structural-Imagery and Symbolism.
- (ii) Sociological, Historical, Ideological, Psychological approaches.

Section A

1. Nannaya-Dushyanta Chritra (Adiparva 4th Canto verses 5—109).
2. Tikkana-Sri Krishna Rayabaramu (Udyoga parva-3rd Canto verses 1—144).
3. Srinath-Guna Nidhi Katha (Kasikhandam, 4th Canto, verses 76—133).

4. Pingali Surana-sugatri Salinulakatha (Kalapurno-dayamu 4 Canto verses, 60—142).
5. Molla-Ramayanamu (Balakanda including avatarika).
6. Kasula Purushothama Kavi—Andhra Nayaka Satakamu.

Section B

7. Gurajada Appa Rao—Animutyalu (Short stories).
8. Viswanatha Satyanarayana—Andhra prasasti.
9. Devulapalli Krishna Sastry—Krishnapaksham (excluding Uravsi and Pravasam).
10. Sri Sri-Maha prastanam.
11. Jashuva-Gabbilam (Part I).
12. C. Narayana Reddy—Karpuravasanta rayalu.
13. Kanuparti Varalakshamma—Sarada lekhalu (Part I).
14. Atreya—N.G.O.
15. Racha Konda Viswanatha Sastry—Alpajaevi.

URDU

PAPER I

Answer must be written in Urdu

Section A

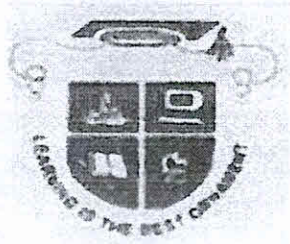
Development of Urdu Language

- (a) Development of Indo-Aryan
 - (i) Old Indo-Aryan
 - (ii) Middle Indo-Aryan
 - (iii) New Indo-Aryan.
- (b) Western Hindi and its dialects Brij Bhasha Khadi Boli, Haryanavi, Kannauji, Bundeli—Theories about the origin of Urdu language.
- (c) Dakhani Urdu—origin and development, its significant linguistic features.
- (d) Social and Cultural roots of Urdu language— and its distinctive features.
Script, Phonology, Morphology, Vocabulary.

Section B

- (a) Genres and their development :
 - (i) Poetry: Ghazal, Masnavi, Qasida, Marsia, Rubai Jadid Nazm.
 - (ii) Prose : Novel, Short Story, Dastan, Drama, Inshaiya, Khutoot, Biography.
- (b) Significant feaures of : (i) Deccani, Delhi and Lucknow schools, (ii) Sir Syed movement, Romantic movement, Progressive movement, Modernism.
- (c) Literary Criticism and its development with reference to Hali, Shibli, Kaleemuddin Ahmad,

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.

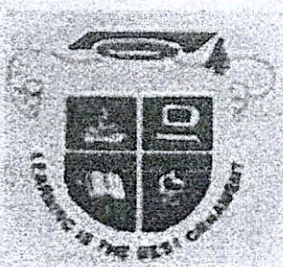
**GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS BEGUMPET
HYDERABAD (Autonomous) CBCS
Accredited with "B+" GRADE By NAAC**

**WELCOME
TO
FACULTY OF ARTS
DEPARTMENT OF HINDI

B.A/B.SC /B.COM/B.B.A
Three Year Degree Course**

**SYLLABUS
With effect from 2020-2021**

**Proceeding of Board of Studies Meeting
For the Academic year 2020-2021**

**GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS
BEGUMPET, HYDERABAD -500016.
AUTONOMOUS (AFFILIATED TO OSMANIA UNIVERSITY)
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
2020-2021
B.A, B.COM, B.SC & B.B.A 1st and 2nd year.**

CONTENTS

MINUTES OF MEETING
BOS COMMITTEE
PANEL OF EXAMINERS
SYLLABUS
PATTERN OF EXAMINATION
MODEL OF QUESTION PAPERS FOR 1 ^S , 2 ND 3 RD AND 4 TH SEMESTERS

**GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS
BEGUMPET, HYDERABAD -500016.
AUTONOMOUS (AFFILIATED TO OSMANIA UNIVERSITY)
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
2020-2021
B.A, B.COM, B.SC & B.B.A 1st year**

MINUTES OF MEETING

Board of studies meeting for the year 2020-20221

The board of studies meeting for the department of Hindi for the academic year 2020-2021 is convened today 29/01/21 at Department of Hindi, GDCW, Begumpet, Hyderabad.

AGENDA:

1. Slight change in the 1st and 2ⁿ semester curriculum 2020-21.
2. Introduction of 4 credits in place of 5 credit for 1st and 2nd Semesters.
3. Introduction of 3 credits in place of 5 credit for 3rd and 4th Semesters.
4. Slight change in question paper pattern for 1st 2nd 3^r and 4th Semesters.
5. There is no change in syllabus for 1st 2nd 3rd and 4th Semesters 2020-21.

RESOLUTIONS:

The following resolutions have been taken in the meeting.

1. It is resolved to follow the syllabus framed by the department of Hindi, Osmania University, Hyderabad, Telangana.
2. The new CBCS 2020-21 has decided to follow 4 credits in place of 5 credits for 1st and 2nd and 3 credits in place of 5 credits for 3rd and 4th Semesters curriculum 2020-21. Further, Osmania University has implement to introduce second language in 5th and 6th semesters for the student who joined in 1st year degree course for the academic year 2020-21
3. It is resolved to follow the new question paper model prescribed by the department of the Hindi for 1st 2nd 3rd and 4th Semesters.
4. It has been resolved to adopt the same syllabus for 3rd and 4th semesters which has been implemented in the academic year 2017-18. Syllabus will remain same for the 3rd and 4th semester for academic year 2020-21.

5. It is resolved to allot 60 marks for semester exams and 40 marks for internal assessment. In each semesters for 1st and 2nd years the marks are divided into 5 partswith CBCS semester system in the following manner:-
a) Semester/ External exams	= 60 Marks
b) Internal exam (2) each semester	= 20 Marks
c) Assignment	= 5 Marks
d) Seminar	= 5 Marks
e) MCQ (multiple choice questions from each units 4 exam)	=10 Marks

TOTAL

100 Marks

6. The pattern of evaluation and examination has been discussed and resolved to conduct 2 internals and 4 MCQS and to take the average out of 2 internals, and to take average out of 4 MCQS, 5 marks for assignment and 5 marks for seminar for computations in marks memo.
7. The time duration for semester exam is 2 ½ hours and for Internal exam time duration is 60 minutes.
8. A slight change in BOS member and panel of examiner due to transfers .
9. Approved the panel of examiners and BOS members.

Latest Techniques to be implemented in teaching of Hindi is discussed

It is resolved to introduce certificate course in creative writing(like niband lekhan, patr lekhan, samvad lekhan, anuchade lekhan) which is framed by department of Hindi GDCW, Begumpet, Hyderabad

The following member of Board of Studies were present at Government Degree College for Women's (A), Begumpet, Hyderabad to discussed all the above aspects in detailed manner and committee has given approval and rectification.

Dr. M. J. Mayadevi
29.01.2021
Dr. M. J. MAYADEVI
Chairperson
Board of Studies
Department of Hindi
Osmania University Hyderabad-7

Sangeeta

Prof. Shyamrao Rathod
29/1/2021
प्रो. श्यामराव राठोड/PROF. SHYAMRAO RATHOD
अध्यक्ष/Head
हिन्दी विभाग/Department of Hindi
साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
अंग्रेजी एवं विदेशी भाषा विश्वविद्यालय
The English and Foreign Languages University
(केन्द्रीय विश्वविद्यालय/A Central University)
हेदराबाद- 500 002 (भारत/Hyderabad-500 002) (India)

Dr. H.K. Vandana
Dr. H.K. VANDANA
M.A, P.G. DIP. OL, B.Ed, M.phil, Ph.D
Asst. Professor, Head & Chair Person
Department of Hindi
Govt. City College (Autonomous)-A
Nayapul, Hyderabad-500 002. T.S. -

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS (A), BEGUMPET, HYDERABAD
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
SYLLABUS FOR
BA/B.Sc /B.Com / BBA II YEAR SEMESTER - III- 2020-21

Kaavya Nidhi, History of Hindi Lit, Essays / काव्यनिधि, हिंदी साहित्य का इतिहास, निबंध,
 Text Book kaavya Nidhi (काव्य निधि), तेलुगु अकादमी (Telugu Academy- HYD)

Unit I (POTERY)

1. Kabeer ke Dohe	Kabeer
2. Bal Leela	Surdas
3. Tulsi ke Dohe	Tulsi
4. Navayuvakaon se	Maithalisharan Gupt

UNIT- II (POTERY)

5. Phool Aur Kaanta	Ayodhya Singh Upadhayaya Harioudh
6. Bharath	Jai Shanker Prasad
7. Jeevan Ka Adhikar	Sumitranandan Pant
8. Mera Nayaa Bachpan	Subhadra Kumari Chawan

UNIT- III History of Hindi Literature

- Aadi Kaal:** Namakaran, Parissthiyaan, Pravritiyaan In semester exam question will be on Pravritiyaan
- Bhakti Kaal:** Namakaran, Paaristhiyaan, Pravritiyaan In semester exam question will be on Pravritiyaan

UNIT- IV Brief study of the following authors and poets

- Chand Bardai
- Kabeer Das
- Sur Das
- Tulasi Das
- Jai Shankar Prasad
- Sumitranandan Pant
- Bharatendu
- Maithilsharan Gupt
- Ramdhari Singh "Dinkar"

UNIT- V General essay on Social, Political and Literature subjects

- Sahitya aur Samaaj
- Vidyarthi aur Rajneeti
- Samaaj Mein nari ka sthan
- Adhunik Shikshaa aur Naari
- Shikshaa par Bhoomandalikanarn kaa prabhaav
- Jeewan mein swachchataa ka mahatva

Dr. MANI YADEVI
 Chairperson
 Board of Studies
 Department of
 Osmania University

Sangeeta

श्री. श्यामराव राठोड/PROF. SHYAMRAO RATHOD
 SHYAMRAO RATHOD
 हिन्दी विभाग/Department of Hindi
 साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
 अंग्रेजी एवं विदेशी भाषा विभाग/Department
 The English and Foreign Languages University
 केन्द्रीय विश्वविद्यालय, अमरावती, तेलुगु अकादमी, 500 002, T.S.
 हैदराबाद- 500 002 (भारत)

Dr. H.K. VANDANA
 M.A, P.G. DIP. OL, B.Ed, M.phil, Ph.D
 Asst. Professor, Head & Chair Person
 Department of Hindi
 Govt. City College (Autonomous)-A
 Nayapul, Hyderabad-500 002, T.S.

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS (A), BEGUMPET, HYDERABAD
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
B.A, B.COM, B.SC & B.B.A 2ND year
MODEL PAPER-2020-2021 SEMISER -III

Time: 2.1/2 Hrs.

Max. Marks :60

SECTION-A

Marks=20

- I. निम्नलिखित में से किन्ही दो की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए। 2x10 = 20 Marks
- a. कल करे सो आज कर, आज करे सो अब।
 पल में प्रलय होएगी, बहुरि करेगा कब ॥
- b. मैया कब ही बढ़ेगी चोटी
 किती बार मोही दूध पिवत भई, यह अजहु है छोटी ॥
 तू जो कहति बल की बेनी जो है लांबी मोटी
- c. एक भरोसो एक बल, एक आस विश्वास
 एक राम धन श्याम हित, चातक तुलसीदास
- d. हे नवयुवकों देश भर की दृष्टि तुम पर ही लगी
 है मनुज जीवन की तुमही में ज्योति सबसे जग मगी

SECTION-B

Marks=40

- II. किसी एक कविता का सारांश लिखिए 1x10=10M
- a. फूल और कांटा b. जीवन का अधिकार c. मेरा नया बचपन
- III. किसी एक प्रश्न का उत्तर लिखिए आदिकाल की प्रवृत्तियों पर प्रकाश डालिए 1x10=10M
- अथवा
 प्रेम मार्गी शाखा की विशेषताएं लिखिए
- IV. किन्ही दो कवियों पर टिप्पणी लिखिए 1x10=10M
- a. कबीर दास b. मैथिलीशरण गुप्त c. जयशंकर प्रसाद d. सुमित्रानंदन पंत
- V. किसी एक विषय पर निबंध लिखिए 1x10=10M
- a. विद्यार्थी और राजनीति b. आधुनिक शिक्षा एवं नारी c. विज्ञान वरदान या अभिशाप

~~Dr. W. K. TAL...~~
 Chairperson
 Board of Studies
 Department of Hindi
 Osmania University, Hyderabad

Sargada

Begumpet 5
29/11/2021

श्री. श्यामराव राठोड़/PROF. SHYAMRAO RATHOD
 अध्यक्ष/Head
 हिन्दी विभाग/Department of Hindi
 साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
 अंग्रेज़ी एवं विदेशी भाषा विश्वविद्यालय
 The English and Foreign Languages University
 (केन्द्रीय विश्वविद्यालय/A Central University)
 हैदराबाद- 500 006 (भारत)/Hyderabad-500 002 (India)

[Signature]

Dr. H.K. VANDANA
 M.A, P.G. DIP. OL, B.Ed, M.Phil, Ph.D
 Asst. Professor, Head & Chair Person
 Department of Hindi
 Govt. City College (Autonomous)-A
 Nayapul, Hyderabad-500 002, T.S.

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS (A), BEGUMPET, HYDERABAD
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
PATTERN OF QUESTION PAPER
B.A , B.Com, B.Sc., & B.B.A of second language Hindi -2020-2021
SEMESTER - IV

Time: 2.1/2 Hrs.

Max. Marks :60

Section - A

20 Marks

- I. Four (4) references to be given (from unit-I Poetry) and ask them to write any two (2)

2x10=20M

Section - B

40 Marks

- II. Three (3) summary to be given (from Unit-II Poetry) and ask them to write any one

1x10=10M

- III. Two (2) questions to be given and ask them to any one (1) (from unite-III) history of Hindi literature

1x10=10M

a. Riti kaal ki pravrittiyaan

or

b. Adhunika Kaal ki pravrittiyaan

- IV. Four (4) authors names to be given and ask them to write brief introduction of any two (2) authors from (unit-IV)

2x5=10M

- V. Three (3) essay to be given (from Unit-V) and ask them to write to any one

1x10=10M

INTERNAL ASSESMENT:

- Two Internals of 20 marks for each semester, average of two internals is considered for computation in marks memo (or to obtain credits)
- The duration for internals exam is 60 minutes.
- The internals consist of questions of one mark, 5 marks, and ten marks.
- A question bank is prepared from Poetry, history of Hindi Literature, Translation and Comprehensive passage.

~~Dr. K. RAYADEVI~~
 Chairperson
 Board of Stu
 Department o
 Osmania University

Sanyashta

29/11/2021
 प्रो. श्यामराव राठोड/PROF. SHYAMRAO RATHOD
 अध्यक्ष/Head
 हिन्दी विभाग/Department of Hindi
 साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
 अंग्रेजी एवं विदेशी भाषा विश्वविद्यालय
 The English and Foreign Languages University
 (केन्द्रीय विश्वविद्यालय/A Central University)
 हैदराबाद- 500 002 (भारत/Hyderabad-500 002 (India))

Dr. H.K. VANDANA
 M.A, P.G. DIP. OL, B.Ed, M.phil, Ph.D
 Asst. Professor, Head & Chair Person
 Department of Hindi
 Govt. City College (Autonomous)-A
 Nayapul, Hyderabad-500 002. T.S. -

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS (A), BEGUMPET, HYDERABAD
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
SYLLABUS FOR
BA/B.Sc/B.Com / BBA II YEAR SEMESTER- IV - 2020-21

Kaavya Nidhi, History of Hindi Lit, Essays / काव्यनिधि, हिन्दी साहित्य का इतिहास, निबंध.
 Text Book kaavyaNidhi (काव्य निधि), तेलुगु अकादमी (Telugu Academy- HYD)

यूनिट-I काव्य निधि (Poetry)

1. मीरा के पद	मीराबाई
2. रहीम के दोहे	रहीम
3. बिहारी के दोहे	बिहारी

यूनिट-II काव्य निधि (Poetry)

4. भगवान बुद्ध के प्रति	सूर्यकान्त त्रिपाठी 'निराला'
5. वे मुस्काते फूल नहीं	महादेवी वर्मा
6. कलम और तलवार	रामधारी सिंह 'दिनकर'
7. तू क्यों बैठ गया है पथ पर?	हरिवंशराय 'बच्चन'

यूनिट-III हिंदी साहित्य का इतिहास (History of Hindi literature)

1. रीतिकाल (श्रृंगारकाल) - नामकरण, परिस्थितियाँ एवं प्रवृत्तियाँ
2. आधुनिक काल - नामकरण, परिस्थितियाँ एवं प्रवृत्तियाँ
 - a. भारतेंदु युग , द्विवेदी युग , छायावाद, प्रगतिवाद, प्रयोगवाद
 - b. हिंदी गद्य का विकास, हिंदी कहानी, हिंदी उपन्यास, हिंदी नाटक

यूनिट-IV टिप्पणी - रचनाकारों का संक्षिप्त परिचय

मीराबाई , बिहारी, महावीर प्रसाद द्विवेदी, प्रेमचंद, महादेवी वर्मा, निराला, अज्ञेय

यूनिट-V निबंध (General Essays)

1. विद्यार्थी और अनुशासन
2. आज की शिक्षा नीति
3. भारत में बेरोजगारी की समस्या
4. पर्यावरण और प्रदूषण
5. भारत में बढ़ती हुई जनसंख्या
6. भारतीय संस्कृति

Dr. H.K. RAYADEVI
 Chairperson
 Board of Studies
 Department of
 Osmania University, Hyderabad-7

Sanyal

29/11/2021
 प्रो. श्यामराव राठोड़/PROF. SHYAMRAO RATHOD
 अध्यक्ष/Head
 हिन्दी विभाग/Department of Hindi
 साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
 अंग्रेजी एवं विदेशी भाषा विश्वविद्यालय
 The English and Foreign Language University
 केन्द्रीय विश्वविद्यालय/A Central University
 हैदराबाद - 500 008 (भारत)/Hyderabad-500 007 (India)

Dr. H.K. RAYADEVI
 M.A, P.G. DIP. Lit., B.Ed. & Phil., P.
 Asst. Professor, Head & Chair Person
 Department of Hindi
 Govt. City College (Autonomous),
 Nayapul, Hyderabad-500 002

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS (A), BEGUMPET, HYDERABAD
RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
DEPARTMENT OF HINDI
SYLLABUS FOR
BA/B.Sc /B.Com / BBA II YEAR SEMESTER - IV 2020-21

Kaavya Nidhi, History of Hindi Lit, Essays / काव्यनिधि, हिन्दी साहित्य का इतिहास, निबंध
 Text Book kaavyaNidhi (काव्य निधि), तेलुगु अकादमी (Telugu Academy-HYD)

Unit – I KAVYA NIDHI (POTERY)

1. Meera Ke Padh	Meera Bai
2. Raheem Ke Dohe	Raheem
3. Bihaari Ke Dohe	Bihari
4. Bhagwan Buddh ke Prati	Surya kant Tripathi Nirala

UNIT – II) KAVYA NIDHI (POTERY)

5. Ve Muskaate Phool Nahi	Mahadevi Varma
6. Kalam Aur Talwaar	Ramdhari Dinkar
7. Tu Kuy Baith Gayaa Hai Path Par	Harivansh Rai Bachan
8. Anubhav Paripakva	Agyeya History fo Hindi Literature

UNIT – III History of Hindi Literature

1. Riti Kaal : Namakaran, Paristhitiyaan, Pravrittiyaan
(For semester exam question will be on pravrittiyaan only)
2. Aadhunik Kaal
 - a) Bhartendu Yug, Dwivedi Yug, Chayaawaad Yug, Pragatiwadi Yug.
 - b) Hindi Gadya ka vikas,Hindi kahaani, Upanyaas aur Naatak.

UNIT—IV Brief Study of the following authors

1. Meera Bai 2. Raheem 3. Bihaari 4. Mahaveer Prasad Dwivedi 5. Premchand
6. Surya Kanth Tripathi Nirala 7. Mahadevi Varma 8. Harivansh Rai Bachan 9. Agyeya

UNIT – V ESSAY ON GENERAL TPOICS

1. Vidyaartha aur Anushaasan
2. Aaj Ki Shiksha Neeti
3. Bharat Mein Beroazgaari Ki Samasayaa
4. Paryaavaran Aur Hum
5. Bharat Mein Badhati Huyi Jan Sankhya
6. Bharatiya Sanskriti

Comprehension Passage: FOR INTERNAL ASSEMENT

~~Dr. V. V. YADEVI~~
 Chairperson
 Board of Studies
 Department of Hindi
 Osmania University, Hyderabad

Sargada

Surya Kant
 29/11/2021
 प्रो. श्यामराव राठीड/PROF. SHYAMRAO RATHOD
 अध्यक्ष/Head
 हिन्दी विभाग/Department of Hindi
 साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
 अंग्रेजी एवं विदेशी भाषा विद्यालय
 The English and Foreign Languages University
 (केन्द्रीय विश्वविद्यालय/A Central University)
 हैदराबाद- 500 002 (भारत)/Hyderabad-500 002 (India)

[Signature]
Dr. H.K. VANDANA
 M.A, P.G. DIP. OL, B.Ed, M.phil, Ph.D
 Asst. Professor, Head & Chair Person
 Department of Hindi
 Govt. City College (Autonomous)-A
 Nayapul, Hyderabad-500 002. T.S.

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMENS (A), BEGUMPET, HYDERABAD
 RE-ACCREDITED WITH "B+" GRADE BY NAAC
 DEPARTMENT OF HINDI
 B.A, B.COM, B.SC & B.B.A 2nd year
MODEL PAPER-2020-2021 SEMISER -III

Time : 2.1/2 Hrs.

SECTION-A

Max. Marks :60

Marks:20

I निम्नलिखित में से किन्हीं दो की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए।

2x10=20M

- a. मीरा मगन भई हरि के गुण गाय।
 साँप पिटारा राणा भेज्यो मीरा हाथ दिया जाय ॥
 न्हाय धोय जब देखने लागी सालिगराम गई पाय।
 जहर का प्याला राणा भेजो अमृत दिन बनाएं ॥
- b. रहिमन पानी राखिए, बिनु पानी सब सून।
 पानी गए न उबरहि, मोती मानुष चून ॥
- c. सीस मुकुट कटि काछनी, कर मुरली उर माला।
 इहिं बानक मो मन बसो, सदा बिहारी लाल ॥
- d. आज सभ्यता के वैज्ञानिक जड़ विकास पर।
 गर्वित विश्व नष्ट होने की ओर अग्रसर ॥
 स्पष्ट दिख रहा, सुख के लिए खिलौना जैसे।
 बने हुए वैज्ञानिक साधन केवल पैसे।

SECTION-B

Marks=40

II किसी एक कविता का सारांश लिखिए

1x10=10M

- a. वे मुस्काते फूल नहीं b. कलम और तलवार c. तू क्यों बैठ गया है पथ पर

III किसी एक प्रश्न का उत्तर लिखिए

1x10=10M

रीतिकाल की प्रवृत्तियां लिखिए

अथवा

आधुनिक काल की प्रवृत्तियों पर प्रकाश डालिए

IV किन्हीं दो कवियों पर टिप्पणी लिखिए

1x10=10M

- a. रहीम b. महादेवी वर्मा c. सूर्यकांत त्रिपाठी निराला d. हरिवंश राय बच्चन

V किसी एक विषय पर निबंध लिखिए

1x10=10M

- a. विद्यार्थी और अनुशासन b. पर्यावरण और प्रदूषण c. भारत में बढ़ती हुई जनसंख्या

Dr. ~~...~~ YADEVI
 Chairperson
 Board of Studies
 Department of Hindi
 Osmania University, Hyderabad-7

Sangeetha

प्रो. श्यामराव राठोड़/PROF. SHYAMRAJ RATHOD
 अध्यक्ष/Head
 हिन्दी विभाग/Department of Hindi
 साहित्यिक अध्ययन संकाय/School of Literary Studies
 अंग्रेजी एवं विदेशी भाषा विश्वविद्यालय
 English and Foreign Languages University
 सेंट्रल विश्वविद्यालय/A Central University
 2019 (भारत)/Hyderabad-500 007 (India)

Dr. H.K. VANDANA
 M.A, P.G, DIP. CL, B.Ed, M.phil, Ph.D
 Asst. Professor, Head & Chair Person
 Department of Hindi
 Govt. City College (Autonomous)-A
 Nayapul, Hyderabad-500 002. T.S.

- (iv) Saurashtrani Rasdhar-Part 1—ZAVERCHAND MEGHANI
(v) Manvini Bhavai—PANNALAL PATEL
(vi) Dhvani—RAJENDRA SHAH

2. Adhunik yug

- (vii) Saptapadi—UMASHANKAR JOSHI
(viii) Janantike—SURESH JOSHI
(ix) Ashwatthama—SITANSHU YASHASCHANDRA.

HINDI

PAPER I

(Answers must be written in Hindi)

Section A

1. History of Hindi Language and Nagari Lipi

- I. Grammatical and applied forms of Apbhransh, Awahatta & Arambhik Hindi.
- II. Development of Braj and Awadhi as Literary language during medieval period.
- III. Early form of Khari-boli in Siddha-Nath Sahitya, Khusero, Sant Sahitaya, Rahim etc. and Dakhni Hindi.
- IV. Development of Khari-boli and Nagari Lipi during 19th Century.
- V. Standardisation of Hindi Bhasha & Nagari Lipi.
- VI. Development of Hindi as a National Language during freedom movement.
- VII. The development of Hindi as a National Language of Union of India.
- VIII. Scientific & Technical Development of Hindi Language.
- IX. Prominent dialects of Hindi and their inter-relationship.
- X. Salient features of Nagari Lipi and the efforts for its reform & Standard form of Hindi.
- XI. Grammatical structure of Standard Hindi.

Section B

2. History of Hindi Literature

- I. The relevance and importance of Hindi literature and tradition of writing History of Hindi Literature.
- II. Literary trends of the following four periods of history of Hindi Literature.
 - A: Adikal—Sidh, Nath and Raso Sahitya.
Prominent poets—Chandvardai, Khusaro, Hemchandra, Vidyapati.
 - B: Bhaktikal—Sant Kavyadhara, Sufi Kavyadhara, Krishna Bhaktidhara and Ram Bhaktidhara.
Prominent Poets—Kabir, Jayasi, Sur & Tulsi.
 - C: Ritikal—Ritikavya, Ritibaddhkavya & Riti Mukta Kavya. Prominent Poets—Keshav, Bihari, Padmakar and Ghananand.
 - D: Adhunik Kal—

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.

- a. Renaissance, the development of Prose, Bharatendu Mandal.
- b. Prominent Writers—Bharatendu, Bal Krishna Bhatt & Pratap Narain Mishra.
- c. Prominent trends of modern Hindi Poetry: Chhayavad, Pragativad, Prayogvad, Nai Kavita, Navgeet and Contemporary poetry and Janvadi Kavita.
Prominent Poets—Maithili Sharan Gupta, Prasad, Nirala, Mahadevi, Dinkar, Agyeya, Muktibodh, Nagarjun.

3. Katha Sahitya

B

- A : Upanyas & Realism
- B : The origin and development of Hindi Novels.
- C : Prominent Novelists—Premchand, Jainendra, Yashpal, Renu and Bhism Sahani.
- D : The origin and development of Hindi short story.
- E : Prominent Short Story Writers—Premchand, Prasad, Agyeya, Mohan Rakesh & Krishna Sobti.

4. Drama & Theatre

- A : The Origin & Development of Hindi Drama.
- B : Prominent Dramatists—Bharatendu, Prasad, Jagdish Chandra Mathur, Ram Kumar Verma, Mohan Rakesh.
- C : The development of Hindi Theatre.

5. Criticism

- A : The origin and development of Hindi criticism : Saiddhantik, Vyavharik, Pragativadi. Manovishleshanvadi & Nai Alochana.
- B : Prominent critics—Ramchandra Shukla, Hajari Prasad Dwivedi, Ram Vilas Sharma & Nagendra.

6. The other form of Hindi prose—Lalit Nibandh, Rekhachitra, Sansmaran, Yatra-vrittant.

PAPER II

(Answers must be written in Hindi)

The paper will require first-hand reading of the prescribed texts and will test the critical ability of the candidates.

Section A

1. Kabir : Kabir Granthawali, Ed. Shyam Sundar Das (First hundred Sakhis)
2. Soordas : Bhramar Geetsar, Ed. Ramchandra Shukla (First hundred Padas)
3. Tulsidas : Ramcharit Manas (Sundar Kand) Kavitalawali (Uttarkand)
4. Jayasi : Padmawat Ed. Shyam Sundar Das (Sihal Dwip Khand & Nagmativiyog Khand)
5. Bihari : Bihari Ratnakar Ed. Jagannath Prasad Ratnakar (First 100 Dohas)
6. Maithili Sharan Gupta : Bharat Bharati

7. Prasad : Kamayani (Chinta and Shraddha Sarg)
8. Nirala : Rag-Virag, Ed. Ram Vilas Sharma (Ram Ki Shakti Pooja & Kukurmutta)
9. Dinkar : Kurukshetra
10. Agyeya : Angan Ke Par Dwar (Asadhya Veena)
11. Muktiboth : Brahm Rakhashas
12. Nagarjun : Badal Ko Ghirte Dekha Hai, Akal Ke Bad, Harijan Gatha.

Section B

1. Bharatendu : Bharat Durdasha
2. Mohan Rakesh : Ashadh Ka Ek Din
3. Ramchandra : Chintamani (Part I) (KavitaKya Shukla Hai, ShraddhaAurBhakti)
4. Dr. Satyendra : Nibandh Nilaya—Bal Krishna Bhatt, Premchand, Gulab Rai, Hajari Prasad Dwivedi, Ram Vilas Sharma, Agyeya, Kuber Nath Rai.
5. Premchand : Godan, Premchand ki Sarvashreshtha Kahaniyan, Ed. Amrit Rai/Manjusha—Prem Chand ki Sarvashreshtha Kahaniyan. Ed. Amrit Rai.
6. Prasad : Skandgupta
7. Yashpal : Divya
8. Phaniswar Nath : Maila Anchal
Renu
9. Mannu Bhandari : Mahabhoj
10. Rajendra Yadav : Ek Dunia Samanantar (All Stories)

KANNADA

PAPER-I

(Answers must be written in Kannada)

Section A

A. History of Kannada Language

What is Language ? General characteristics of Language. Dravidian Family of Languages and its specific features. Antiquity of Kannada Language. Different phases of its Development.

Dialects of Kannada Language : Regional and Social. Various aspects of developments of Kannada Language: phonological and Semantic changes. Language borrowing.

B. History of Kannada Literature

Ancient Kannada literature : Influence and Trends, Poets for study : Specified poets from Pampa to Ratnakara Varni are to be studied in the light of contents, form and expression : Pampa, Janna, Nagachandra.

Medieval Kannada literature : Influence and Trends.

Vachana Literature : Basavanna, Akka Mahadevi.

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.

**GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMEN
(UG&PG)**

**BEGUMPET, HYDERABAD-500016.
AUTONOMOUS (AFFILIATED TO Osmania University)
Re-accredited with 'B' Grade by NAAC.**

**DEPARTMENT OF SANSKRIT
2020 – 21**

CONTENTS

S.No.	Subject	Page.No
1.	Minutes of meeting	
2.	BOS Committee	
3.	Pattern of Examination	
4.	Panel of Examiners	
5.	Syllabus –Theory	
6.	Question Paper pattern	
	Model Question papers I, II, III, IV semesters	
	Certificate Course for skill Enhancement 2	

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMEN BEGUMPET (A), HYDERABAD

ACCREDITED WITH 'B' GRADE BY NAAC

WELCOME TO DEPARTMENT OF SANSKRIT

AGENDA FOR THE BOARD OF STUDIES MEETING

1. Review of the Syllabus and model papers.
2. Preparation of Panel of Examiners and their Approval.
3. Review and suggestions on methodologies for Innovative Teaching and Evaluation
4. Re-approval of the syllabus for I & II Semesters of B.A,B.Com,B.SC I year according to CBCS.
5. Approval of Scheme of Evaluation for III & IV Semesters (60 External ; 40 Internal)
6. Any other matter with the permission of BOS Chair Person.

I- SEMESTER

I- PAPER

SL-SANSKRIT

MODULE

I. हिमालयो नाम नगाधिराजः 1 to 10 verses word to word meaning and translation

Essay

II. मुदाभिषेक्तुं वरद त्वमर्हसि - रामायणम् - वाल्मीकिः

Essay

Anotations

III. धर्मबद्धो दौवारिकः - शिवराजविजयम् - अंबिकादत्तव्यासः

Essay

IV. कृतघ्ने नास्ति निष्कृतिः - पञ्चतन्त्रम् - विष्णुशर्मा

Essay

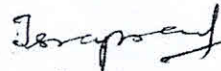
Annotations

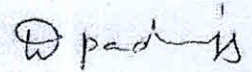
V. बालादर्शः - 6th to 9th Lesson

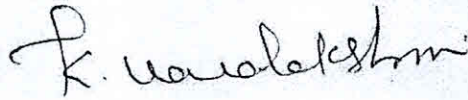
VI. सन्धयः - Prescribed from textbook

VII. शब्दाः - Prescribed from textbook

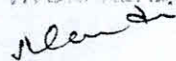

F B A D
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

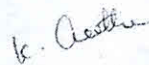

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. K. Venkateshwar
Professor
Department of Sanskrit
ADARSH SANSKRIT ACADEMY
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD-500007.

बालादर्शः I SEMESTER

षष्ठः पाठः। 6th Lesson

आवां शकटेन गृहं गच्छावः। युवां नौकया नदीं तरथः। नाविकः क्षेपण्या नौकां क्षिपति। शाकटिकः कशया वृषभौ ताडयति। शकटं चक्राभ्यां गच्छति। लता पुष्पैः लसति। बालकः हस्तेन चन्द्रम् आह्वयति। जनाः पादाभ्यां गच्छन्ति। नारी पत्या विलसति।

प्रश्नाः -

१. युवां केन गृहं गच्छथः?
२. आवां कया नदीं तरावः?
३. लता कैः लसति?
४. शकटं काभ्यां गच्छति?
५. जनाः काभ्यां गच्छन्ति?

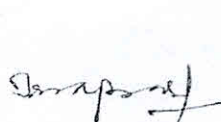
सप्तमः पाठः। 7th Lesson

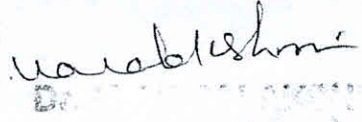
धेनवः वत्सेभ्यः क्षीरं वितरन्ति। व्याघ्रः आहाराय भ्राम्यति। बालकाः अध्ययनाय पाठालयं गच्छन्ति। बालिकाः पुष्पाय उद्यानं व्रजन्ति। वयं जलाय नदीं गच्छामः। यूयम् अश्वेभ्यः तृणं यच्छथ। वयं ज्ञानाय पठामः। जनाः धनाय देशान्तरं गच्छन्ति। बालाः विद्यायै धनं यच्छन्ति।

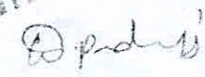

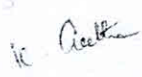
प्रश्नाः -

१. धेनवः केभ्यः क्षीरं वितरन्ति?
२. व्याघ्रः किमर्थं परिभ्रमति?
३. बालकाः किमर्थं पाठालयं गच्छन्ति?
४. बालिकाः किमर्थम् उद्यानं व्रजन्ति?
५. यूयं किमर्थं नदीं गच्छथ?

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 007, TS

Dr. K. Srinivasan
Department of Sanskrit
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 007, TS

अष्टमः पाठः | - 8th Lesson

शाखायाः पर्णानि पतन्ति। मक्षिकाः पुष्पेभ्यः मधु पिबन्ति। बीजात् अङ्कुरः प्ररोहति। पात्रात् जलं स्रवति। धेनुः व्याघ्रात् त्रस्यति। अहं पीठात् उत्तिष्ठामि। त्वं तरोः अवरोहसि। पर्वतात् नदी प्रवहति। धनिकाः ग्रामात् नगरं गच्छन्ति। समुद्रात् जनाः रत्नानि आनयन्ति।

प्रश्नाः -

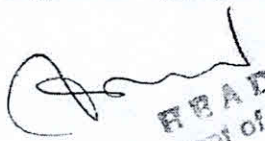
१. कस्याः पर्णानि पतन्ति?
२. मक्षिकाः केभ्यः मधु पिबन्ति?
३. कस्मात् अङ्कुरः प्ररोहति?
४. कस्मात् जलं स्रवति?
५. धेनुः कस्मात् त्रस्यति?

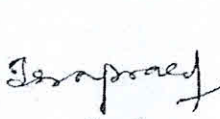
नवमः पाठः | - 9th Lesson

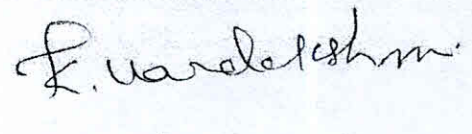
दुहिता भर्तुः गृहं गच्छति। माता दुहितुः शिशुं लालयति। शिशवः मातृणां गानेन तुष्यन्ति। पत्नी पत्युः आज्ञाम् अनुसरति। पुत्रः पितुः आज्ञया जामातुः गृहात् स्वसारम् आनयति। वयं शकटस्य शब्दम् आकर्णयामः। यूयं धेनोः क्षीरं पिबथ।

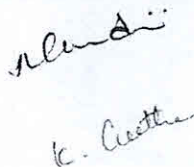
प्रश्नाः -

१. दुहिता कस्य गृहं गच्छति?
२. माता कस्याः शिशुं लालयति?
३. शिशवः कासां गानेन तुष्यन्ति?
४. पत्नी कस्य आज्ञां अनुसरति?
५. पुत्रः कस्य गृहात् काम् आनयति?

F B A D
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. K. V. Venkatesh
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

K. Anthe

Dr. K. V. Venkatesh

I SEMESTER

I PAPER

SL-SANSKRIT

Time: 2 hrs

Marks:60

SECTION - A

I. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं तात्पर्यञ्च लिखत।

1x5=5

- १) अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा हिमालयो नाम नगाधिराजः।
पूर्वापरौ तोयनिधी वगाह्यस्थितः पृथिव्याम् इव मानदण्डः ॥
- २) आमेखलं सञ्चरतां घनानां च्छायामधः सानुगतां निषेव्या।
उद्वेजिता वृष्टिभिराश्रयन्ते शृङ्गानि यस्यातपवन्ति सिद्धाः॥

II. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात।

2x5=10

१. जीर्णस्यास्य शरीरस्य विश्रान्तिमभिरोचये।
२. वृष्टिमन्तं महामेघं नर्दन्तमिव बर्हिणः।
३. स एव दुर्गं तरति जलस्थो वानरो यथा।
४. षड्विधं प्रीति लक्षणम्।

III. अधो निर्दिष्टगद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

5x1=5

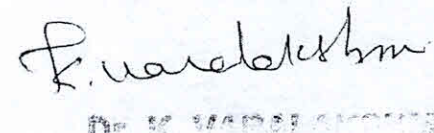
आवां शकटेन गृहं गच्छावः। प्युवां नौकया नदीं तरथः। नाविकः क्षेपण्या नौकां क्षिपति। शाकटिकः कशया वृषभौ ताडयति। शकटं चक्राभ्यां गच्छति। लता पुष्पैः लसति। बालकः हस्तेन चन्द्रम् आह्वयति। जनाः पादाभ्यां गच्छन्ति। नारी पत्या विलसति।

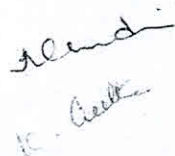
प्रश्नाः -

१. युवां केन गृहं गच्छथः?
२. आवां कया नदीं तरावः?
३. लता कैः लसति?
४. शकटं चक्राभ्यां गच्छति?
५. जनाः काभ्यां गच्छन्ति?

R B A D
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

DR. K. VARADACHARI
Professor
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-500007.

K. Chaitanya

D. Padma

SECTION - B

IV. पाठ्यक्रममनुसृत्य श्रीरामचन्द्रस्य गुणगणान् वर्णयत। 1x10=10

अथवा

हिमालयो नाम नगाधिराजः इति पाठ्यांशस्य सारांशं लिखत।

V. धर्मबद्धो दौवारिकः इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत। 1x10=10

अथवा

वानरमकरयोः कथां विशदयत।

VI. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं विघटयत। 5x2=10

१) रामानुजः २) महेशः ३) एकैकः ४) हरये ५) इत्यत्र

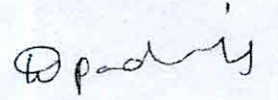
६) कविश्च ७) तट्टीका ८) वाङ्मयम् ९) वागीशः १०) नराश्च

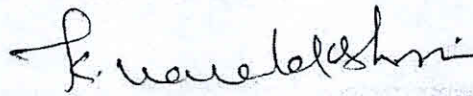
VII. द्वयोः सर्वासु विभक्तिषु रूपाणि लिखत। 2x5=10

१) देव २) मातृ ३) वारि ४) भानु

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. K. VARADACHARI
DEPUTY DIRECTOR
SANSKRIT DEPARTMENT
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD-500007

II SEMESTER

II PAPER

SL- SANSKRIT

MODULE

I. बुद्धस्य वैराग्योदयः - बुद्धचरितम् - अश्वघोषः

Word to word meaning and translation verses 1 to 10

Essay

II. सक्तप्रस्थस्य महत्त्वम् - महाभारतम् - वेदव्यासः

Annotations

Essay

III. वैज्ञानिकसंहिता - वैज्ञानिकषाण्डमुखम् - आचार्य पुल्लेल श्रीरामचन्द्रुडु

Essay

IV. न गंगदत्तः पुनरेति कूपम् - पञ्चतन्त्रम् - विष्णुशर्मा

Essay

Annotations

V. समासाः

VI. धातुरूपाणि

VII. बालादर्शः 10th to 13th lesson

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7.

Professor

Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

K. Vardhini

DR. K. VARDHINI
DEPARTMENT OF
SANSKRIT
ADARSHANILAYAM
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD-50007.

alendi

K. Aekta

W. P. ...

बालादर्शः II SEMESTER

दशमः पाठः।

काकः शाखायाम् उपविशति। स दिवा आकाशे डयते, नक्तं नीडे वसति।
भेकाः वापीषु वसन्ति। ते वर्षासु रटन्ति। अयं भेकः भूमौ प्लवते। लतासु
कुसुमानि विकसन्ति। वयं तरुषु फलानि पश्यामः। समुद्रे रत्नानि जायन्ते। नराः
भूमौ वसन्ति। देवाः स्वर्गे तिष्ठन्ति।

प्रश्नाः -

१. काकः कस्याम् उपविशति?
२. स दिवा कुत्र डयते?
३. स नक्तं कुत्र वसति?
४. भेकाः कुत्र वसन्ति?
५. ते कदा रटन्ति?

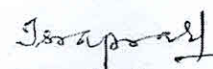
एकादशः पाठः। 11th lesson

अत्र एका वीणा अस्ति। गायकः वीणां वादयति। घण्टा तत्र वर्तते। रामः घण्टां
वादयति। घण्टायाः स्वरः परुषः। वीणायाः स्वरः मधुरः। मालती सम्यक् वीणां
वादयति। मालविका मधुरं गायति। कोकिला वसन्ते मधुरं कूजति। गानेन सर्वे
जनाः तुष्यन्ति।

प्रश्नाः -

१. कुत्र एका वीणा अस्ति?
२. कः वीणां वादयति?
३. कः घण्टां वादयति?
४. कस्याः स्वरः मधुरः?
५. कस्याः स्वरः परुषः?

E B A D
Department of Sanskrit
Central University
HYDERABAD-7
Alendi

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

ADARSHIA BRANCH
COMANAL UNIVERSITY
HYDERABAD-500 046, TS
K. Anitha

द्वादशः पाठः - 12th lesson

इह एकं पुस्तकम् एका पेटिका च स्तः। तत् कृष्णस्य शब्दमञ्जरी पुस्तकम्। तस्य पुस्तकस्य मूल्यं एको रूप्यकः। तस्मिन् पुस्तके द्विशतं पुटानि सन्ति। मम श्रीरामोदन्तपुस्तके षष्टिः पुटानि सन्ति। अस्यां पेटिकायां वस्त्राणि भूषणानि धनानि च विद्यन्ते। इयं हरेः पेटिका। स इमां कुञ्चिकया उद्घाटयति। कुञ्चिका हरेः गोपालस्य वा करे वर्तते।

प्रश्नाः -

१. इह के स्तः?
२. इदं कस्य पुस्तकम्?
३. कृष्णस्य पुस्तकस्य मूल्यम् किम्?
४. कस्मिन् द्विशतं पुटानि सन्ति?
५. तव पुस्तके कति पुटानि सन्ति?

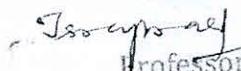
त्रयोदशः पाठः। 13th Lesson

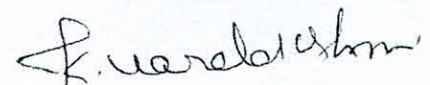
नक्षत्राणि कदा प्रकाशन्ते? नक्षत्राणि रात्रौ प्रकाशन्ते। तानि दिवा न प्रकाशन्ते। मेघैः आवृते नभसि रात्रौ च न प्रकाशन्ते। यदा सूर्यः अस्तम् अयते तदा ताराणि प्रकाशन्ते। तानि व्योम्नि हीरवत् द्योतन्ते। नक्षत्राणां राजा चन्द्रः। चन्द्रस्य प्रकाशः चन्द्रिका। अहं नक्षत्राणि गणयामि। किन्तु तानि गणयितुं न पारयामि। तानि असङ्ख्यानि वर्तन्ते। तत्र अश्विन्यादीनि सप्तविंशतिः नक्षत्राणि प्रधानानि।

प्रश्नाः -

१. नक्षत्राणि कुत्र प्रकाशन्ते?
२. तानि कदा न प्रकाशन्ते?
३. तानि कुत्र हीरवत् द्योतन्ते?
४. केषां राजा चन्द्रः?
५. तस्य प्रकाशस्य नाम किम्?

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7
Alanti

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS
K. Galka

Dr. K. V. S. SRINANI
DIRECTOR
OSMANIA UNIVERSITY
ADARSHANIKETAN GANESHAN
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD 500075
Padma

II SEMESTER II PAPER SL- SANSKRIT

Time: 2 Hrs

Marks:60

SECTION - A

I. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं तात्पर्यञ्च लिखत।

1x5=5

१) ततः कुमारो जरयाभिभूतं दृष्ट्वा नरेभ्यः पृथगाकृतिं तम्।

उवाच सङ्ग्राहकमातस्थत्रैव निष्कम्पनिविष्टदृष्टिः॥

२) रूपस्य हन्त्री व्यसनं बलस्य शोकस्य योनिर्निधनं रतीनाम्।

नाशः स्मृतीनां रिपुरिन्द्रियाणामेषा जरा नाम ययैष भग्नः॥

II. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात।

2x5=10

१) कुडवं कुडवं सर्वे व्यभजन्त तपस्विनः।

२) स्त्रियो रक्ष्याश्च पोष्याश्च न त्वेवं वक्तुमर्हसि।

३) शत्रुमुन्मूलयेत् प्राज्ञः तीक्ष्णं तीक्ष्णेन शत्रुणा।

४) सर्वनाशे सत्मुपन्ने अर्धं त्यजति पण्डितः।

III. अधो निर्दिष्टगद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

5x1=5

काकः शाखायाम् उपविशति। स दिवा आकाशे डयते, नक्तं नीडे निवसति। भेकाः वे वापीषु वसन्ति। ते वर्षासु रटन्ति। अयं भेकः भूमौ प्लवते। लतासु कुसुमानि विकसन्ति। वयं तरुषु फलानि पश्यामः। समुद्रेऽपि रत्नानि जायन्ते। नराः भूमौ वसन्ति। देवाः स्वर्गे तिष्ठन्ति।

प्रश्नाः -

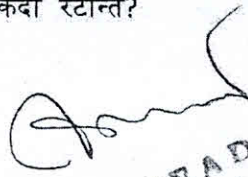
१. काकः कस्याम् उपविशति?

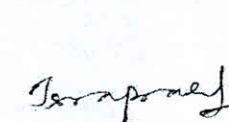
२. स दिवा कुत्र डयते?

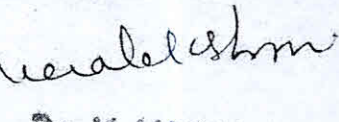
३. स नक्तं कुत्र वसति?

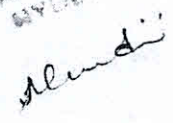
४. भेकाः कुत्र वसन्ति?

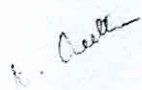
५. ते कदा रटन्ति?

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-500 007

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. K. Venkatesh
ADMISSIONS
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD-500 007

SECTION - B

IV. सक्तुप्रस्थस्य कथां लिखत।

1x10=10

अथवा

बुद्धस्य वैराग्योदयस्य कारणानि विशदयत।

V. पञ्चतन्त्रमनुसृत्य गङ्गदत्तस्य कथां विशदयत।

1x10=10

अथवा

वैज्ञानिकसंहितायाः महत्त्वं निरूपयत।

VI. पञ्चानां समासनामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत।

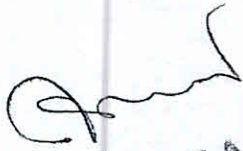
5x2=10

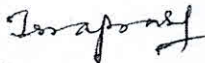
- १) अतिहिमम् २) पूर्वकायः ३) विद्यानिपुणः ४) पापभयम् ५) अनश्वः
६) कृष्णसर्पः ७) घनश्यामः ८) नरसिंहः ९) पञ्चगवम् १०) रामकृष्णौ

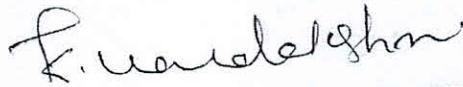
VII. द्वयोः निर्दिष्टलकारेषु रूपाणि लिखत।

2x5=10

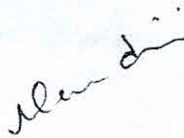
- १) इष् - लट् २) लिख् - लृट्
३) भाष् - लोट् ४) वन्द् - विधिलिङ्

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. LAKSHMI
LECTOR
DEPARTMENT OF
SANSKRIT
UNIVERSITY
HYDERABAD-500 046, TS

1. "प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः"

अभिज्ञानशाकुन्तले सप्तमाङ्कः - महाकविः कालिदासः

a) निर्दिष्टश्लोकानां प्रतिपदार्थतात्पर्यम् (२. त्रिस्रोतसं..., ३. शैलानाम...,
४. स्वायम्भुवान्..., ५. मनोरथाय..., ६. अर्धपीतयो..., ११. सुतनु..., १२. पुत्रस्य...,
१३. आखण्डलसमो..., १७. रथेनानुद्धत..., १८. तव भवतु बिडौजा:)

b) सन्दर्भव्याख्या c) व्यासरूपप्रश्नाः

2. नवरत्नानि - आचार्यरामुलु

a) सन्दर्भव्याख्या b) व्यासरूपप्रश्नाः

3. शूद्रकवैशम्पायनयोः सम्भाषणम् -

कादम्बरीतः - बाणमहाकविः

a) सन्दर्भव्याख्या b) व्यासरूपप्रश्नाः

4. रामदासः -

आन्ध्रकाव्यकथाः - सन्निधानं सूर्यनारायणशास्त्री

a) सन्दर्भव्याख्या b) व्यासरूपप्रश्नाः

5. कवयः - भारविः, माघः, श्रीहर्षः

6. बालादर्शः - एकादशपाठः तः चतुर्दशपाठपर्यन्तम् (14th lesson to 17th lesson)

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD
Alenda

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. J. Lakshmi
V. TOR
ADAR
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD-500 046, TS

D. Padma

बालादर्शः III SEMESTER

चतुर्दशः पाठः। 14th Lesson

अत्र एकः बालकः एका बालिका च तिष्ठतः। तौ पाठालयात् आगच्छताम्। सा बालिका तस्य बालकस्य स्वसा। तौ किं कुरुतः? तौ सँल्लपतः। स बालकः ह्यः पाठं न अपठत्। उपाध्यायः तम् अताडयत्। तां वार्तां तस्य स्वसा पित्रे अकथयत्। पिता पुत्रम् अभर्त्सयत्। तेन कुपितः स बालकः स्वसारम् अनिन्दत्। सा भ्रातरं तर्जन्या तर्जयते।

प्रश्नाः -

१. अत्र कौ तिष्ठतः?
२. तौ कुतः आगच्छताम्?
३. सा बालिका का?
४. कः ह्यः पाठं न अपठत्?
५. कः तम् अताडयत्?

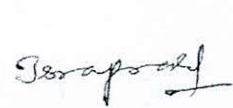
पञ्चदशः पाठः। 15th Lesson

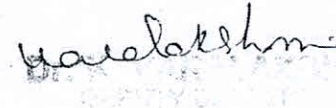
राम! उत्तिष्ठ। तव हस्तौ दर्शय। त्वं केन हस्तेन लिखसि? आर्य! अहं अनेन हस्तेन लिखामि। स दक्षिणहस्तः। अन्यः वामहस्तः। एकस्मिन् हस्ते पञ्च अङ्गुल्यः सन्ति। द्वयोः हस्तयोः दश अङ्गुल्यः सन्ति। पाणौ विविधाः रेखाः विद्यन्ते। रामः उपविशतु। कृष्णः उत्तिष्ठतु। कृष्ण! त्वं हस्ताभ्यां नेत्रे स्पृश। वयं नेत्राभ्यां पश्यामः। हस्ताभ्यां कर्मणि कुर्मः। अन्येषां प्राणिनां द्वे नेत्रे विद्येते; हस्तौ न स्तः।

प्रश्नाः -

१. एकस्मिन् हस्ते कति अङ्गुल्यः सन्ति?
२. द्वयोः हस्तयोः कति अङ्गुल्यः सन्ति?
३. कुत्र विविधाः रेखाः विद्यन्ते?
४. हस्ताभ्यां किं कुर्मः?
५. द्वे नेत्रे विद्येते, हस्तौ न स्तः, केषाम्?

K. C. Chakrabarti
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7.

K. Varadachari
Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University

K. Varadachari
Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
HYDERABAD-7.

षोडशः पाठः। 16th Lesson

अयं कः? सः बालकः। अस्य नाम किम्? तस्य नाम कृष्णः इति। स किं करोति? स लिखति। स भ्रात्रे पत्रिकां लिखति। त्वं किं लिखसि? अहं लेखावलिपुस्तके संस्कृतप्रतिलेखनं लिखामि। प्रतिलेखनेन अक्षराणि सुन्दराणि भवन्ति। तव नाम किम्? मम नाम राघवः इति। राघव! त्वं कस्मात् न लिखसि? आर्य मम लेखनी नास्ति। लेखन्या विना कथं लिखामि? भद्र! त्वं प्रतिदिनं लेखन्या पुस्तकेन च विना पाठालयम् आगच्छसि। एवं मा कुरु। आर्य! अहं कृष्णेन सह गृहं गत्वा लेखनीम् आनयामि।

प्रश्नाः -

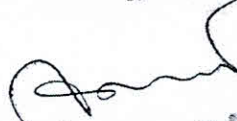
१. अयं बालकः किं लिखति?
२. केन अक्षराणि सुन्दराणि भवन्ति?
३. राघवः कुतः न लिखति?
४. सः प्रतिदिनं पाठालयं कथम् आगच्छति?
५. त्वं केन सह कुत्र गत्वा लेखनीमानयसि?

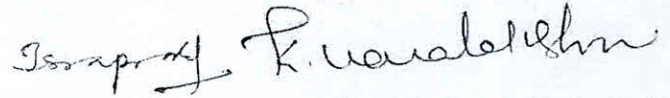
सप्तदशः पाठः। 17th Lesson

अस्मिन् विद्यालये चतस्रः कक्ष्याः सन्ति। एते सप्त छात्राः चतुर्थकक्ष्यायां पठन्ति। चित्रं पश्य। एको बालकः तिष्ठति। अन्ये उपविष्टाः। तिष्ठन् बालकः उपाध्यायस्य प्रश्नानाम् उत्तराणि कथयति। त्वं कस्यां कक्ष्यायां पठसि? अहं तृतीयकक्ष्यायां पठामि। कति छात्राः त्वया सह पठन्ति। मया सह चत्वारो बालकाः तिस्रो बालिकाश्च पठन्ति। आहत्य वयम् अष्टौ सहपाठिनः स्मः। द्वितीयकक्ष्यायां द्वे बालिके त्रयो बालकाश्च पठन्ति। प्रथमकक्ष्यायां पञ्च बालकाः पञ्च बालिकाश्च सन्ति।

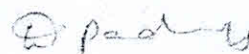
प्रश्नाः -

१. अस्मिन् विद्यालये कति कक्ष्याः सन्ति?
२. एते सप्त छात्राः कस्यां कक्ष्यायां पठन्ति?
३. तिष्ठन् बालकः किं करोति?
४. तृतीयकक्ष्यायां के के पठन्ति?
५. आहत्य यूयं कति सहपाठिनः स्थ?

H E A D
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7
alundi

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. K. V. BALAKRISHNA
Professor
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-500007

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMEN, BEGUMPET (AUTONOMOUS)

III Semester

III Paper

SL – Sanskrit

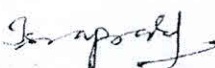
Model Paper

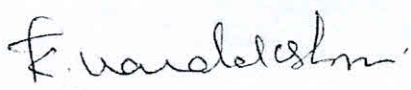
Time:

Marks : 60

- I. एकस्य लघुनिबन्धं लिखत। 1x5=5
a) भारविः b) माघः
- II. योः ससन्दर्भं व्याख्यात। 2x5=10
अ) सुरासुरगुरुः सोऽत्र सपत्नीकस्तपस्यति।
आ) अतिकृपणाः खल्वमी प्राणाः।
इ) अभूत्तस्य मूलकर्म श्रीरामार्चनम्, गौणकर्म तहसीलदारपद-निर्वहणम्।
ई) एकं सद् विप्राः बहुधा वदन्ति।
- III. अधो निर्दिष्टं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। 5x1=5
अत्र एकः बालकः एका बालिका च तिष्ठतः। तौ पाठालयात् आगच्छताम्। सा बालिका तस्य बालकस्य स्वसा। तौ किं कुरुतः? तौ सँल्लपतः। स बालकः ह्यः पाठं न अपठत्। उपाध्यायः तम् अताडयत्। तां वार्तां तस्य स्वसा पित्रे अकथयत्। पिता पुत्रम् अभर्त्सयत्। तेन कुपितः स बालकः स्वसारम् अनिन्दत्। सा भ्रातरं तर्जन्या तर्जयते।
प्रश्नाः -
अ) अत्र कौ तिष्ठतः?
आ) तौ कुतः आगच्छताम्?
इ) सा बालिका का?
ई) कः ह्यः पाठं न अपठत्?
उ) कः तम् अताडयत्?
- IV. द्वयोः श्लोकयोः प्रतितिपदार्थं तात्पर्यञ्च लिखत। 2x5=10
अ) सुतनु! हृदयात्प्रत्यादेशव्यलीकमुपैतु ते
किमपि मनसः संमोहो मे तदा बलवानभूत्।
प्रबलतमसामेवंप्रायाः शुभेषु हि वृत्तयः

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7.
Munshi

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 046, TS

Dr. M. S. Ramesh
ADARSH INDIAN UNIVERSITY
CENTANIA
HYDERABAD-500008

K. G. Reddy

D. Padma

स्रजमपि शिरस्यन्धः क्षिप्तां धुनोत्यहिशङ्कया ॥

आ) आखण्डलसमो भर्ता जयन्तप्रतिमः सुतः।

आशीरन्या न ते योग्या पौलोमीसदृशी भव ॥

इ) सुतनु! हृदयात्प्रत्यादेशव्यलीकमुपैतु ते

किमपि मनसः संमोहो मे तदा बलवानभूत्।

प्रबलतमसामेवंप्रायाः शुभेषु हि वृत्तयः

स्रजमपि शिरस्यन्धः क्षिप्तां धुनोत्यहिशङ्कया ॥

ई) वसने परिधूसरे वसाना नियमक्षाममुखी धृतैकवेणिः।

अतिनिष्करुणस्य शुद्धशीला मम दीर्घं विरहव्रतं बिभर्ति ॥

V. अभिज्ञानशाकुन्तले सप्तमाङ्कस्य सारांशं लिखत।

10x1=10

अथवा

"नवरत्नानि" इति पाठ्यांशस्य सारांशं लिखत।

VI. "शूद्रकवैशम्पायनयोः सम्भाषणम्"- पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत।

10x1=10

अथवा
रामदासस्य कथां संक्षेपेण लिखत।

VII. द्वयोः शब्दयोः सर्वासु विभक्तिषु रूपाणि लिखत।

5x2=10

1) जलमुच् 2) मरुत् 3) राजन् 4) अस्मद्

H B A D
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7.

Handwritten signature

Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 048, TS

Dr. K. V. RAMAKRISHNA
DEPARTMENT OF
SANSKRIT STUDIES
ADARSH BLOK
OSMANIA UNIVERSITY
HYDERABAD-500007.

Handwritten signature

K. Anand

1. चित्रपटदर्शनम् -

उत्तररामचरितम् – भवभूतिः

a) निर्दिष्टश्लोकानां प्रतिपदार्थतात्पर्यम् (२.विश्वम्भरा..., ३.लौकिकानां..., ५.स्नेहं दयां.... ६.उत्पत्तिपरिपूतायाः..., १०.जीवत्सु तात..., १३.स्मरसि सुतनु..., १४.अथेदं रक्षोभिः..., १६.आ विवाहसमयाद्..., १७.इयं गेहे लक्ष्मी... १८.अद्वैतं सुखदुःखयोः)

b) सन्दर्भव्याख्या c) व्यासरूपप्रश्नाः

2. विवेकानन्दम् -

सन्निधानं सूर्यनारायणशास्त्रिः

b) सन्दर्भव्याख्या c) व्यासरूपप्रश्नाः

3. विश्रुतचरितम् -

दशकुमारचरितम् – दण्डिमहाकविः

b) सन्दर्भव्याख्या c) व्यासरूपप्रश्नाः

4. कवयः - भासः, शङ्कराचार्यः, हर्षवर्धनः

5. कृदन्तरूपाणि

6. बालादर्शः - पञ्चदशपाठः तः अष्टादशपाठपर्यन्तम् (18th lesson to 21th lesson)

HEAD
Department of Sanskrit
Osmania University
HYDERABAD-7
Alankar

Dr. K. V. Lakshmin
Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 048, TS

Dr. K. V. Lakshmin
Professor
Department of Sanskrit Studies
University of Hyderabad
P.O. Central University
Hyderabad-500 048, TS

Dr. K. V. Lakshmin

K. Lakshmin

- (Novelist) Pavittar Papi
Ek Mian Do Talwaran
- (c) Gurbaksh Singh Zindagi-di-Ras
(Essayist) Nawan Shivala
Merian Abhul Yadaan.
- Balraj Sahni Mera Roosi Safarnama
(Travelogue) Mera Pakistani Safarnama
- (d) Balwant Gargi Loha Kutt
(Dramatist) Dhuni-di-Agg
Sultan Razia
- Sant Singh Sekhon Sahityarth
(Critic) Parsidh Punjabi Kavi
Punjabi Kav Shiromani.

SANSKRIT

PAPER-I

There will be three questions as indicated in the Question Paper which must be answered in Sanskrit. The Remaining questions must be answered either in Sanskrit or in the medium of examination opted by the candidate.

Section A

1. Significant features of the grammar, with particular stress on Sanjna, Sandhi, Karaka, Samasa, Kartari and Karmani vacyas (voice usages) (to be answered in Sanskrit).
- 2.(a) Main characteristics of Vedic Sanskrit language
(b) Prominent feature of classical Sanskrit language
(c) Contribution of Sanskrit to linguistic studies
3. General Knowledge of :—
(a) Literary history of Sanskrit
(b) Principal trends of literary criticism
(c) Ramayana
(d) Mahabharata
(e) The origin and development of literary genres of :
Mahakavya
Rupaka (drama)
Katha
Akhyayika
Campu
Khandakavya
Muktaka Kavya.

Section B

4. Essential of Indian Culture with stress on :

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.

- (a) Purusārthas
- (b) Samskāras
- (c) Varnāśramavyavasthā
- (d) Arts and fine arts
- (e) Technical Sciences.

5. Trends of Indian Philosophy

- (a) Mīmāṃsā
- (b) Vedānta
- (c) Nyaya
- (d) Vaiśeṣika
- (e) Sāṅkhya
- (f) Yoga
- (g) Bauddha
- (h) Jaina
- (i) Carvāka

6. Short Essay (in Sanskrit)

7. Unseen passage with the questions (to be answered in Sanskrit).

PAPER-II

Question from Group 4 is to be answered in Sanskrit only. Questions from Groups 1, 2 and 3 are to be answered either in Sanskrit or in the medium opted by the candidate.

Section A

General study of the following groups :—

Group 1 (a) Raghuvamsam—Kalidasa

(b) Kumarasambhavam—Kalidasa

(c) Kiratarjuniyam—Bharavi

(d) Sisupalavadham—Magha

(e) Naisadhiyacaritam—Sriharsa

(f) Kadambari—Banabhatta

(g) Dasakumaracaritam—Dandin

(h) Sivarajyodayam—S.B. Varnekar

Group 2 (a) Isāvāsyopanisad

(b) Bhagavadgītā

(c) Sundarakanda of Valmiki's
Ramayana

(d) Arthasastra of Kautilya

Group 3 (a) Svapanavasavadattam—Bhasa

(b) Abhijnanasakuntalam—Kalidasa

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.

- (c) Mricchakatikam—Sudraka
- (d) Mudraraksasam—Visakhadatta
- (e) Uttaramacaritam—Bhavbhuti
- (f) Ratnavali—Sriharshavardhana
- (g) Venisamharam—Bhattanarayana

Group 4 Short notes in Sanskrit on the following :—

- (a) Meghadutam—Kalidasa
- (b) Nitisatakam—Bhartrhari
- (c) Pancatantra—
- (d) Rajatarangini—Kalhana
- (e) Harsacaritam—Banabhatta
- (f) Amarukasatakam—Amaruka
- (g) Gitagovindam—Jayadeva.

Section B

This section will require first hand reading of the following selected texts :— (Questions from Groups 1 & 2 are to be answered in Sanskrit only) Questions from Groups 3 and 4 are to be answered either in Sanskrit or in the Medium opted by the candidate.

Group 1 (a) Raghuvamsam—CantoI, Verses 1 to 10

(b) Kumarasambhavam—Canto I, Verses1 to 10

(c) Kiratarjuniyaue—Canto I, Verses 1 to 10

Group 2 (a) Isavasyopanisad—Verses—1, 2, 4, 6, 7, 15 and 18

(b) Bhagavatgita II Chapter Verses13 to 25

(c) Sundarakandam of Valmiki Canto15, Verses 15 to 30 (Geeta Press Edition)

Group 3 (a) Meghadutam—Verses 1 to 10

(b) Nitisatakam—Verses 1 to 10 (Edited by D.D. Kosambi Bharatiya Vidya Bhavan Publication)

(c) Kadambari—Sukanasopadesa (only)

Group 4 (a) Svapnavasavadattam Act VI

(b) Abhijnansakuntalam Act IV Verses 15 to 30 (M.R. Kale Edition)

(c) Uttaramacaritam Act I Verses 31 to 47 (M.R. Kale Edition).

SANTHALI

PAPER I

(Answers must be written in Santhali)

Section A

Part I—History of Santhali Language

Government strives to have a workforce which reflects gender balance and women candidates are encouraged to apply.